HLH-GT05
Landschappelijke inpassing



08.11.2023

HeusschenCopier
LANDSCHAPSKRACHT

Inhoud

0	Introductie	4
	Aanleiding	5
	Doelstelling	5
1	Analyse kernkwaliteiten	6
	Ligging	7
	Reliëf	8
	Groen karakter	9
	Contrast tussen open-besloten	10
	Cultuurhistorie	11
2	Tijdelijke situatie GT05	14
	Reflectie kernkwaliteiten	15
	Schetsontwerp	16
3	Definitieve situatie GT05	18
	Reflectie kernkwaliteiten	19
	Schetsontwerp	20
	Samenvatting ontwerpstappen	21

Introductie

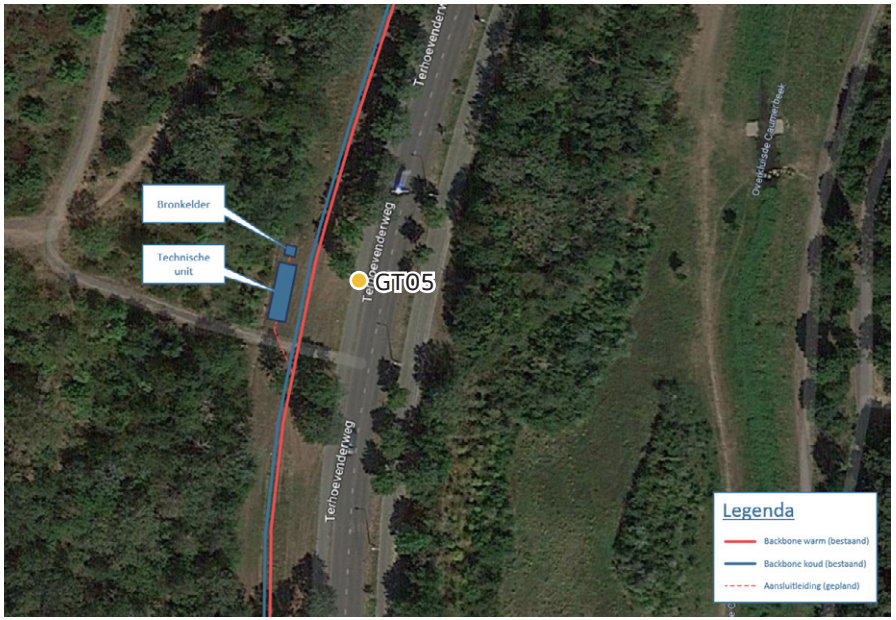
Aanleiding en doelstelling

De energietransitie vormt een enorme uitdaging voor onze samenleving, economie én leefomgeving. Vanuit hun rol draagt Mijnwater Energy bij aan de energietransitie met het Mijnwatersysteem, een 5e generatie warmte- en koudenet dat gebruikt wordt voor het duurzaam verwarmen en verkoelen van gebouwen in Parkstad. Hiermee levert Mijnwater een belangrijke bijdrage aan de ambitie van stadsregio Parkstad-Limburg om in 2040 energieneutraal te zijn. Ter ondersteuning van deze ambitie en om te voldoen aan de (toekomstige) vraag dient een nieuwe warmtebron, HLH-GT05, op (korte) termijn gerealiseerd te worden.

Het oprichten van de nieuwe warmtebron behelst een boring op een reeds vastgelegd boorpunt en de realisatie van gebouwen voor het huisvesten van de bronkelder en een technische unit.

Daar de (ruimtelijke) ontwikkeling gelegen is binnen de groenblauwe mantel, thans bronsgroene landschapzone, is de Provinciale Omgevingsverordening van toepassing. Dit betekent dat de initiatiefnemer een beschrijving dient te geven van de vier landschappelijke kernkwaliteiten (reliëf, groen karakter, cultuurhistorie en contrast tussen open en besloten) van de te ontwikkelen locatie en haar omgeving. De initiatiefnemer geeft daarbij aan op welke wijze de voorgenomen ontwikkeling zorgt voor het behoud of de ontwikkeling van de aanwezige kernkwaliteiten en hoe eventuele negatieve effecten worden gecompenseerd.

De coördinaten van het boorpunt zoals deze zijn o.b.v. geologisch / geohydrologisch vooronderzoek bepaald en doorgegeven aan Staatstoezicht op de Mijnen en worden gebruikt in de hiernavolgende analyse en het schetsontwerp.



Voorstel positionering bebouwing bronlocatie GT05 met reeds vastgelegd boorpunt (geel)

1. Analyse kernkwaliteiten

Ligging

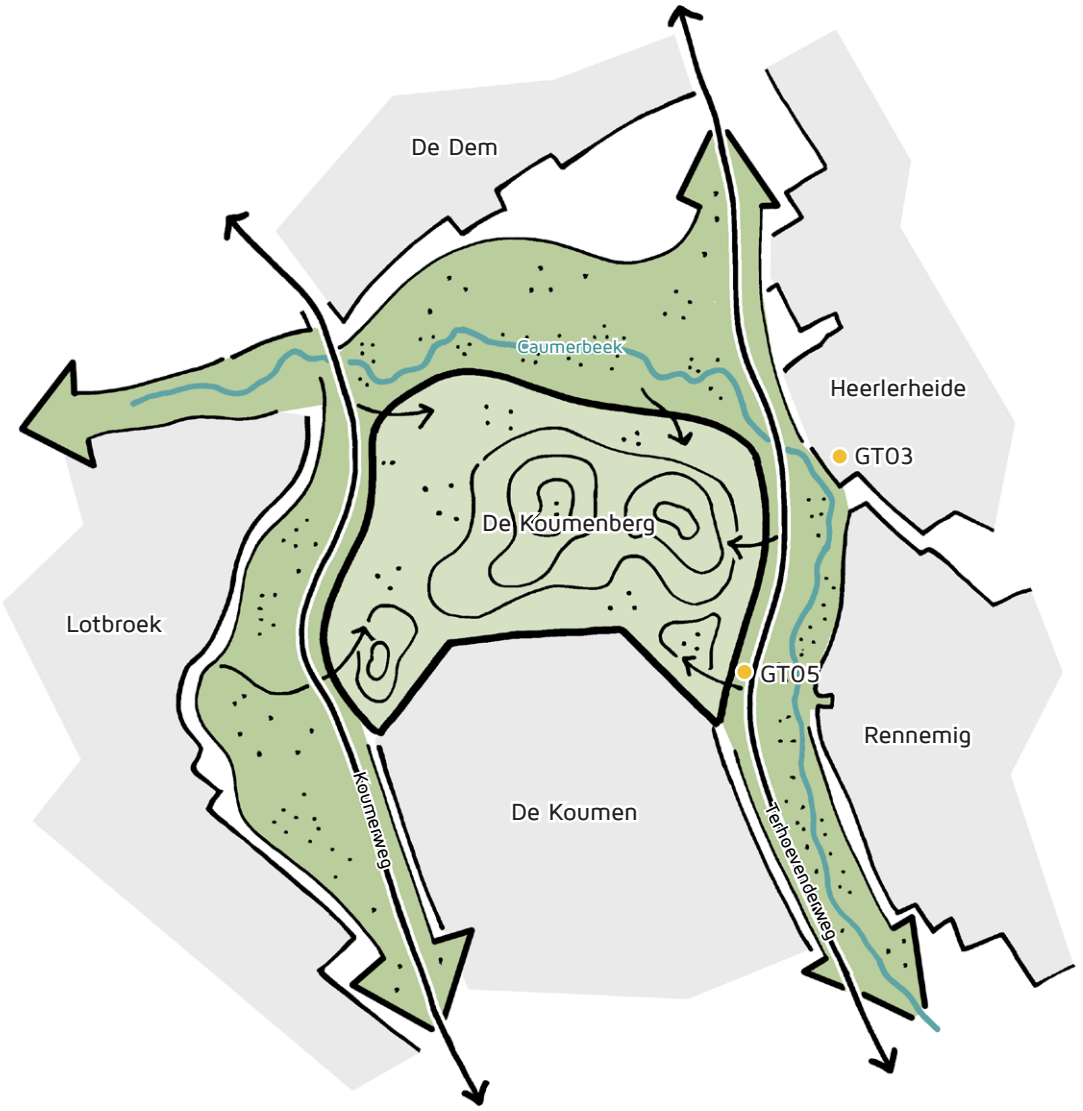
De beoogde locatie voor de nieuwe warmtebron van Mijnwater Energy (GT05) is gelegen aan de Terhoevenderweg, aan de voet van de Koumenberg.

Samen met de Caumerbeek vormt de Koumenberg en beide doorgaande wegen (Terhoevenderweg en Koumerweg) een belangrijke groene dooradering binnen het stedelijke weefsel van Heerlen en Hoensbroek.

Deze groene zone vormt tevens een waardevol recreatief uitloopgebied voor de omliggende wijken Rennemig, Heerlerheide, De Dem en Lotbroek.

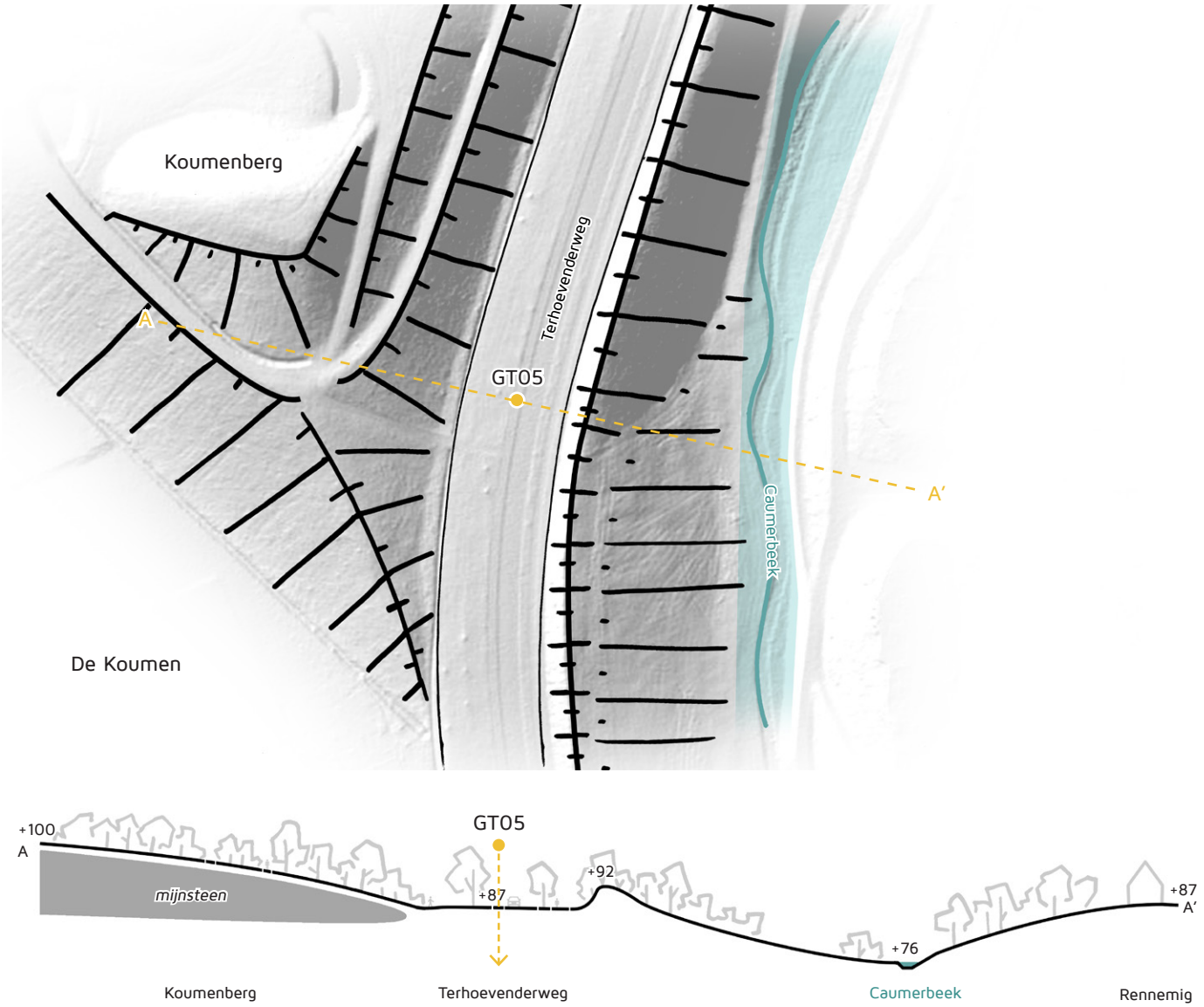
Vanwege de ligging in de groenblauwe mantel, thans bronsgroene landschapszone is een beschrijving van de vier kernkwaliteiten op de beoogde locatie van toepassing.

De vier kernkwaliteiten zijn:
- Reliëf
- Groen karakter
- Contrast tussen open en besloten
- Cultuurhistorie



Reliëf

- Beoogde locatie ligt ingeklemd tussen twee landschapseenheden: de Koumenberg en het Caumerbeekdal. Beiden worden gekenmerkt door uitgesproken, kunstmatige hoogteverschillen.
- De Terhoevenderweg vormt als smalle vlakke strook de scheiding tussen beide landschapseenheden; het Caumerbeekdal wordt hierbij afgeschermd door een grondwal.
- Ondanks de herprofilering van de voormalige mijnsteenberg hebben de hellingen van de Koumenberg nog een grotendeels kunstmatig aandoend karakter.
- De Koumenberg beschikt slechts over een dunne deklaag teelaarde, terwijl het grootste deel van de berg wordt gevormd door mijnsteen (restproduct van de steenkoolwinning).



Groen karakter

- De randen van de beoogde locatie worden gekenmerkt door dichte en robuuste beplantingsstructuren; het gaat hierbij om de bosstructuren op de Koumenberg en de groene hellingen van het Caumerbeekdal.
- De beplanting aan de Terhoevenderweg heeft ondanks de gefragementeerde aanblik een sterk lineair karakter dat bepaald wordt door verspringende bomenrijen en de beplante grondwal.
- Door de relatief dunne deklaag teelaarde, waarbij de mijnsteen dicht aan de oppervlakte zit, is de beplanting relatief matig ontwikkeld en relatief jong.



De Terhoevenderweg wordt begeleid door rijen lindes

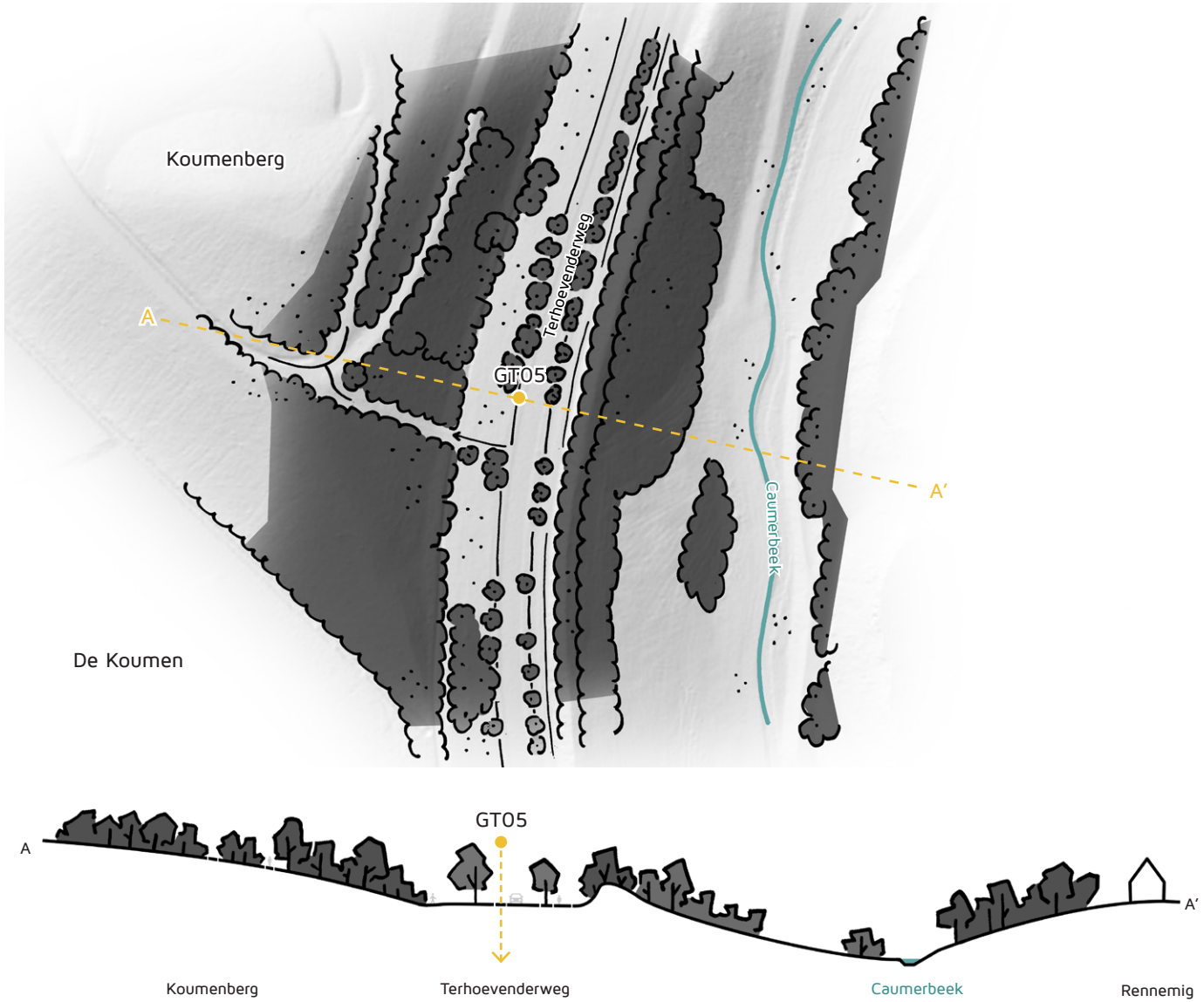


Contrast tussen open-besloten

- De robuuste beplanting aan de randen van de Terhoevenderweg vormen een duidelijke begrenzing van de smalle open ruimte.
- Binnen de smalle ruimte, daar waar de beoogde locatie van GT05 zich bevindt, wordt de zichtbeleving bepaald door de lange lijnen van de bomenrijen en het wegprofiel.
- De open ruimte is belangrijk voor de beleving vanaf de Terhoevenderweg, deze vormt een herkenbare as tussen de groene massa door.



Dichte groene randen benadrukken de smalle open ruimte



Cultuurhistorie

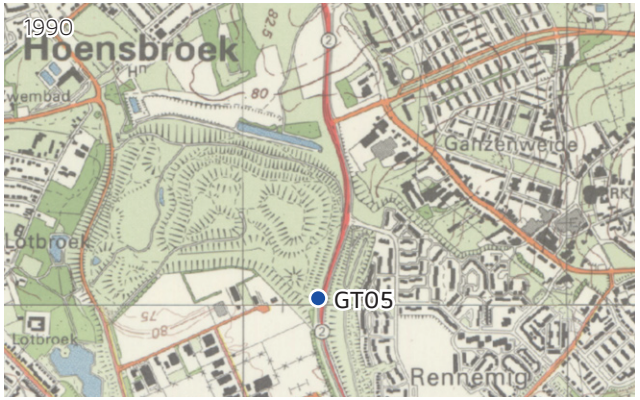
- De recente historie van de plek wordt sterk bepaald door de voormalige steenkolenwinning in de Oranje-Nassau 3.
- In een periode van 100 jaar is het kleinschalig landschap rondom Heerlerheide onherkenbaar veranderd door de ontwikkeling van een industrielandschap en de daaropvolgende omvorming naar stadswijk, bedrijventerrein en recreatief uitloopgebied.
- De enige relatief constante structuur in het gebied is de Caumerbeek; deze heeft ondanks verschillende gedaantewisselingen grotendeels haar oorspronkelijk loop behouden.



Rennemig en de Koumenberg na de sanering van Oranje Nassau 3







Samenvatting kernkwaliteiten

De ruimtelijke kwaliteit rondom de beoogde locatie van GT05 wordt met name bepaald door:

- De Koumenberg als historisch mijnrelict en groen uitloopgebied voor de stedelijke omgeving;
- De aanwezigheid van dichte beplanting in de randen en het reliëf dat deze randen markeert;
- De lineaire, door laanbeplanting aangezette, open ruimte parallel aan de Terhoevenderweg;
- De ruimtes en structuren parallel aan de Terhoevenderweg als een van de groene dooraderingen binnen het stedelijke weefsel.

Bezien vanuit de kernkwaliteiten is het belangrijk dat bij een ruimtelijke ontwikkeling rekening wordt gehouden met bovenstaande punten.





2. Tijdelijke situatie GT05

Reflectie kernkwaliteiten aan tijdelijke situatie

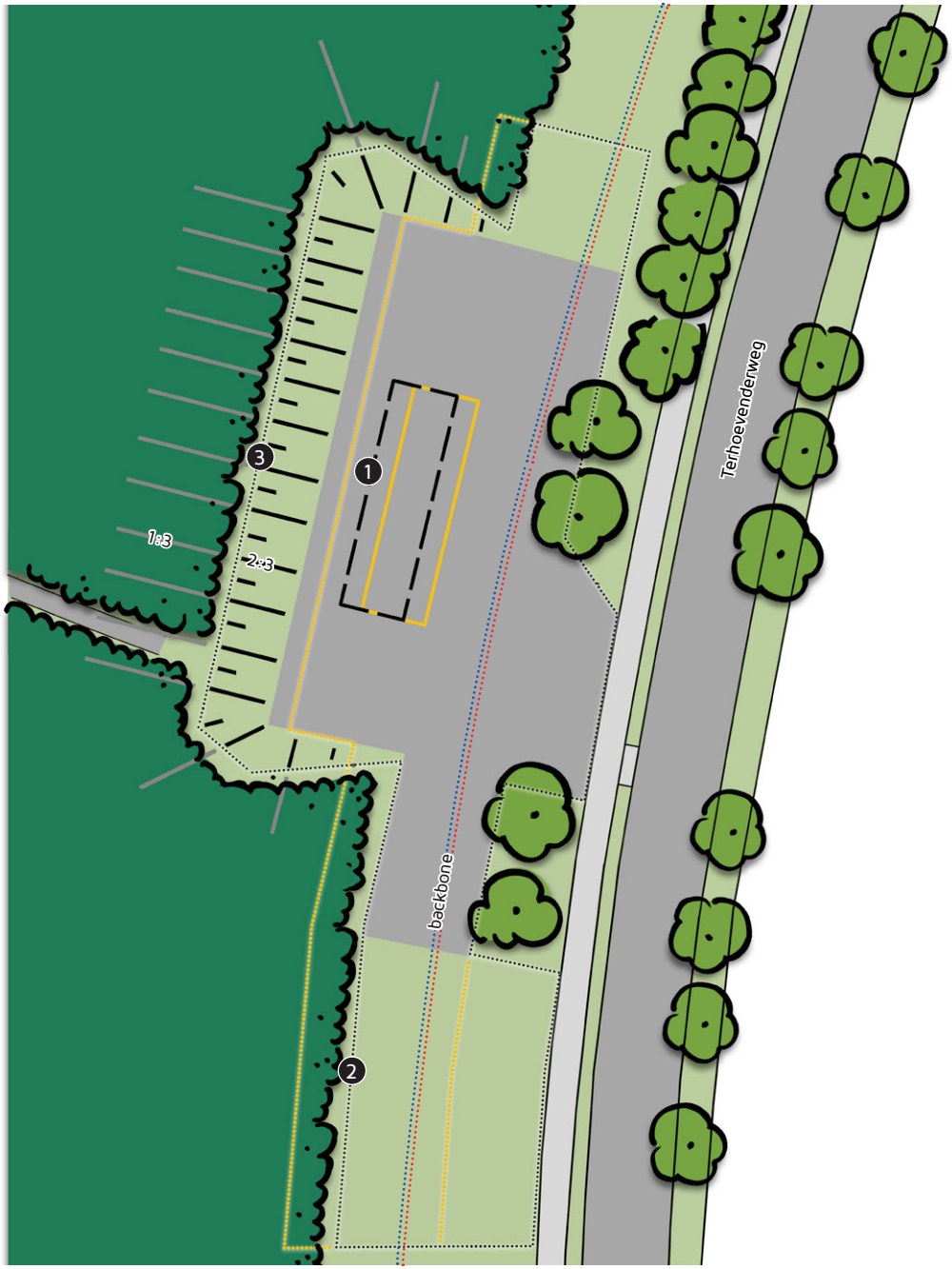
De tijdelijke situatie voor GT05 vergt het aanbrengen van een vloeistofdichte verharding (zwart) en een bouwhekwerk (wit). Noodzakelijke installaties zoals de boorinstallatie, containers en werkgebouwen zullen binnen deze contouren worden gepositioneerd. Het vrijkomende water wordt in tankwagens opgevangen en afgevoerd.

Op basis van de analyse stellen we voor om de positie van het gebouw aan te passen en de coördinaten van het boorpunt aan te passen, dit om de ruimtelijke impact zo klein mogelijk te houden. Het gebouw en boorpunt schuift in westelijke richting op, weg van de open ruimte.

Mijnwater Energy B.V. volgt deze redenering en heeft ingestemd met de wijziging. De situatie hiernaast toont het vereiste werkterrein als gevolg van de aangepaste positionering van gebouw en boorpunt.

In de tijdelijke situatie blijft de aantasting van de kernkwaliteiten hierdoor relatief beperkt.





Schetsontwerp tijdelijke situatie

Gezien de bouwwerkzaamheden slechts een paar maanden in beslag nemen is het van belang het landschap zo min mogelijk aan te tasten.

Het schetsontwerp stelt een doelmatige en eenvoudige inrichting van het terrein voor. In dit schetsontwerp wordt een verdere verfijning van de inrichting en positionering van het werkterrein voorgesteld (t.o.v. de situatie zoals getoond op pagina 15, hier getoond in geel).

Vooruitkijkend naar de definitieve situatie wordt een verdere verschuiving in westelijke richting voorgesteld (1), zodat het toekomstige gebouwvolume volledig buiten de open ruimte komt te liggen. Hierdoor is het wel noodzakelijk een groter gedeelte van het talud af te graven.

Ook wordt een aanpassing van de begrenzing van het zuidelijke werkterrein voorgesteld, zodat deze zoveel mogelijk in de open ruimte komt te liggen en het bestaande talud en aanwezige beplanting zoveel als mogelijk bespaart (2).

De tijdelijke afgraving krijgt rondom een talud van 2:3 en sluit op de kruin aan op het bestaande talud van 1:3 (3). Op de kruin wordt tevens het bouwhekwerk gepositioneerd.



3. Definitieve situatie GT05

Reflectie kernkwaliteiten aan definitieve situatie

De definitieve situatie behelst het aanbrengen van een gebouw waarin zowel de bronkelder als het pompgebouw worden ondergebrachty. Via dit gebouw wordt aangehaakt op de ondergrondse mijngang en het distributienetwerk (backbone).

De integratie van de bronkelder en het pompgebouw in één volume verkleint de totale voetafdruk van de installatie.

Het volume volgt in zijn positionering de lineaire opzet van het terrein. Hierdoor wordt het reliëf wel aangetast, maar blijft de aantasting van de open ruimte zeer beperkt.

De landschappelijke inpassing wordt daarmee grotendeels geregeld door het opnemen van het bouwvolume in het talud van de Koumenberg.

De ruimte tussen het wandelpad de de zuidkant van het gebouw worden afgeplant met dicht struweel.





Schetsontwerp definitieve situatie

Het schetsontwerp stelt een doelmatige en inrichting van het terrein voor.

Het gebouw schikt zich naar hellingvoet en het bos. De lineaire opzet van het open groen blijft daarmee helder. Dit vergt een gedeeltelijke inbedding van het volume in het talud.

Het gebouw wordt afgewerkt met een opstaande plint (1); dit is tegelijkertijd een keerwand voor het achterliggende talud. De helling wordt ter plekke weer gemodelleerd naar de oorspronkelijke situatie en wordt beplant met bosplantsoen. Een markante solitair (2) markeert de entree tot de Koumenberg.

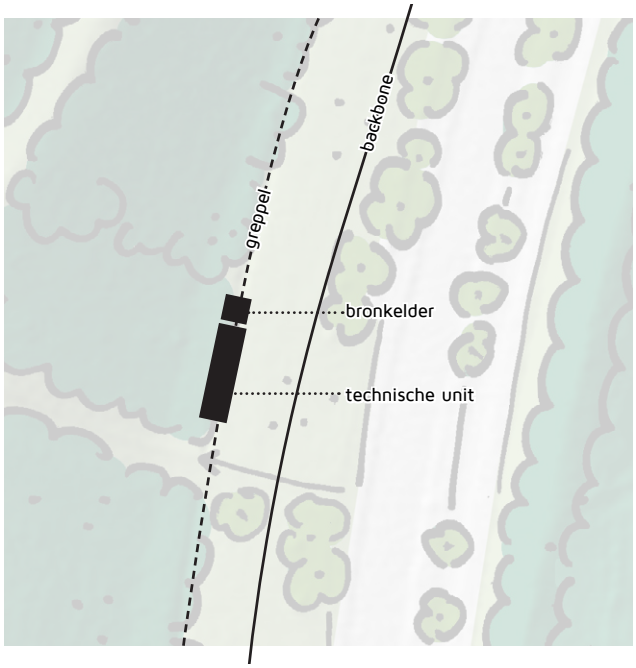
Het wandelpad dat toegang biedt tot de Koumerberg wordt hersteld. Naast het wandelpad en voor het gebouw worden grasbetonstenen gerealiseerd zodat het gebouw bereikbaar wordt voor onderhoudsmaterieel, maar er wel een open en groen beeld ontstaat (3). De huidige greppel wordt ter plekke verbuisd (4)



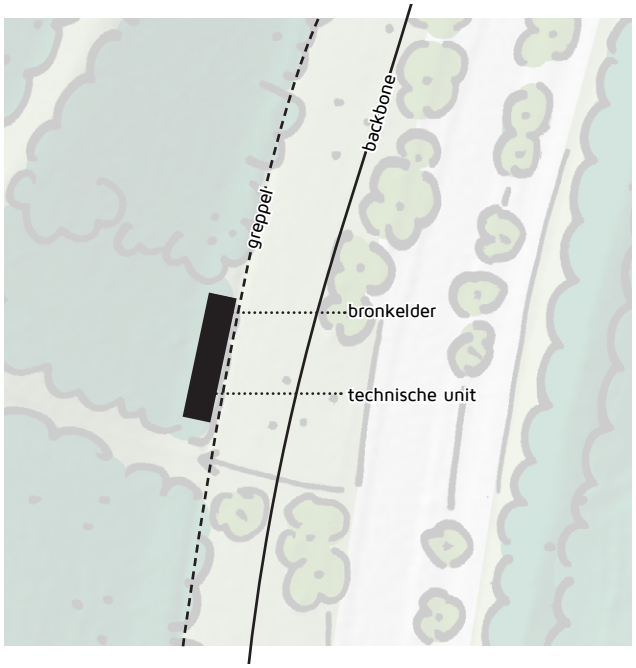
Samenvatting ontwerpstappen



Startsituatie: bronkelder en technische unit als losse volumes in de open ruimte



Na reflectie kernkwaliteiten tijdelijke situatie: bronkelder en technische unit als losse volumes in grotendeels in besloten rand



Na reflectie kernkwaliteiten definitieve situatie: bronkelder en technische unit als één volume volledig in besloten rand

Project

[redacted]

Status

Concept

Opdrachtgever

Mijnwater Energy B.V.

Opdrachtnemer

HeusschenCopier Landschapskracht
Rijksweg 12
6217 AE Gulpen
0031 (0)43 458 34 37
info@heusschencopier.nl
www.heusschencopier.nl

[redacted]

[redacted]

Datum

08.11.2023

Beeldmateriaal

Het in dit document opgenomen beeldmateriaal mag alleen worden gedeeld met derden indien hiervoor door HeusschenCopier vooraf toestemming is verleend, en alleen onder vermelding van naam en/of logo van HeusschenCopier. Bij publicatie door opdrachtgever of door derden dienen naam en/of logo te worden vermeld.